

یکصد هواپیمای برتر

تاریخ هوانوردی

ویرایش دوم



نویسنده: محمود

سید علیرضا شوبیر

سرشناسه	مقصودی، نوید، ۱۳۵۷
عنوان و نام پدیدآور	یکصد هواپیمای برتر تاریخ هوانوردی/مقصودی، نوید، سیدعلیرضا شوبیری؛ [ویرایش مهدی میراحمدی]
وضعیت ویراست	[ویراست ۲]
مشخصات نشر	تهران: اندیشگاه فن آوری های نوین، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	۱۲۰ ص.: مصور (رنگی)
شابک	۱۵۰۰۰ ریال: ۷-۳-۴۵۰۹۴۰۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	کتاب حاضر با حمایت شرکت مهندسی هوافضای برآ تهیه و تدوین شده است.
موضوع	هواپیماها
شناسه افزوده	شوبیری، سیدعلیرضا، ۱۳۵۷
شناسه افزوده	میراحمدی، مهدی، ۱۳۶۴ - ویراستار
شناسه افزوده	شرکت مهندسی هوافضای برآ
رده بندی کنگره	۱۳۹۳ ی۸ م۷ / TL۶۷۰
رده بندی دیویی	۶۲۹ / ۱۳۳۳۴
شماره کتابشناسی ملی	۳۶۱۸۵۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
چاپ و صحافی: سرمدی
قیمت: ۱۵۰۰۰ ریال
نوبت چاپ: اول
۱۳۹۳

برای تهیه این کتاب می توانید به وبگاه www.aeroshop.ir
مراجعه کنید یا با شماره تلفن ۷۷۲۸۰۶۷۵ - ۰۲۱ تماس حاصل
فرمائید

عنوان کتاب: یکصد هواپیمای برتر تاریخ هوانوردی
مؤلف: نوید مقصودی، سید علیرضا شوبیری
ویرایش: مهدی میراحمدی
طرح جلد: نیما مقصودی
صفحه آرای: علیرضا حسینی
ناشر: اندیشگاه فناوری های نوین
ویرایش: دوم

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر، متعلق به انتشارات اندیشگاه فناوری های نوین است و هرگونه بهره برداری از مطالب آن با ذکر منبع، مجاز می باشد.
این کتاب با حمایت مالی و پشتیبانی فنی شرکت مهندسی هوافضای برآ تهیه و تدوین شده است.

بسم الله الرحمن الرحيم یا من له الهواء و الفضاء

سال‌هاست که شاهد رشد و شتاب گرفتن دانش و فناوری در ایران اسلامی هستیم. این موضوع به قدری در حال پررنگ شدن است، که در این سال‌ها در سطح جهان نمادهایی چون ماهواره‌بر سفیر یا فناوری هسته‌ای، به نمادهای سنتی ایران مانند ابنیه تاریخی یا فرش اضافه شده است. اما به نظر می‌رسد نیاز است در کنار توسعه دانشی و سخت‌افزاری در زمینه فناوری‌های پیشرفته و هوافضا، حوزه «اطلاعات» نیز مورد توجه همزمان و متوازن قرار گیرد. شاهدیم که در کشورهای پیشرو، در کنار نام‌های بزرگی چون بوئینگ، ایرباس، لاکهید مارتین، جنرال داینامیکس، ام‌بی‌دی‌ای و... مؤسسات اطلاعاتی و تحلیلی نامداری چون آی‌اچ‌اس، رَند، سیپری و... وجود دارند. حتی می‌بینیم که بخش قابل توجهی از توان‌ناشران بزرگی چون مک‌گراو هیل به مباحث فناوری هوافضا اختصاص پیدا می‌کند.

انتشارات اندیشگاه فناوری‌های نوین، تدوین، انتشار و عرضه کتب و نشریات در حوزه دانش و فناوری‌های پیشرفته روز و بویژه حوزه هوایی و فضایی را هدف قرار داده است. این انتشارات، به مدد پیشینه مؤسسان خود در زمینه‌های دانش و اطلاعات هوافضا، تلاش خواهد کرد تا به مرجعی در این حوزه برای پاسخ به نیاز عموم جامعه و متخصصان ایران تبدیل شود. عمده‌انکای این انتشارات، سرمایه‌انسانی و دانشی است که طی دو دهه گذشته از مدیریت و مشاورت در دهه‌ها برنامه تحقیقاتی کاربردی و تولید ده‌ها هزار صفحه محتوای دانشی و اطلاعاتی در حوزه صنعت هوافضا ایجاد کرده است. تدوین مجموعه هفت جلدی «راکت و موشک‌های استراتژیک جهان» به عنوان یک تجربه قدیمی، و اجرا و پشتیبانی «ماهنامه صنایع هوافضا» به عنوان فعالیتی جدید و به‌روز را می‌توان نمادهایی از دهه‌ها فعالیت این گروه برشمرد. ترکیب کاری نیروهای جوان و باسابقه، دسترسی به اطلاعات و اخبار تخصصی روز دنیا، نگاه تحلیلی و آینده‌پژوهانه به حوزه فناوری هوافضا، تخصص مشخص در حوزه «مهندسی هوافضا»، ارتباط و دسترسی به منابع دانشگاهی داخلی و خارجی و استفاده از توان شبکه‌ای گسترده از پژوهشگران، از نقاط قابل‌انکای گروه مؤسس انتشارات اندیشگاه فناوری‌های نوین به شمار می‌رود.

کتاب حاضر اولین گام این مجموعه، به عنوان یک ناشر مستقل به حساب می‌آید. تدوین کتب بانک اطلاعاتی از انواع مختلف سامانه‌های هوافضایی که بخشی از آن از زاویه‌نگاهی ترویجی در این کتاب منعکس شده است. یکی از خطوط نقشه راه این انتشارات است. امید است این اثر مطلوب نظر مخاطبان گرامی واقع شده و در آینده بسیار نزدیک بتوانیم با تدوین و انتشار کتب متنوع در حوزه فناوری‌های پیشرفته و بویژه هوافضا، به نیاز جامعه در این حوزه پاسخگو باشیم. شایسته است در همین راستا، از حمایت‌های ستاد توسعه فناوری هوافضای معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و همچنین سازمان صنایع هوافضا تقدیر و تشکر ویژه خود را ابراز نماییم.

با آرزوی توفیق الهی
رضا اصلانی

خرد هر کجا گنجی آرد پدید ز نام خدا سازد آن را کلید

پرواز تاریخی هواپیمای برادران رایت در کیتی هاوک کارولینا در سال ۱۹۰۳ آرزوی دیرین بشر را جامه عمل پوشاند. تحقق این رویا آغازی برای یک تحول اساسی در روند پیشرفت و توسعه کیفیت زندگی بشر بود. بی شک قرن بیستم نقطه عطفی در تاریخ فناوری به شمار می رود، قری که در طی آن امکان پرواز و توانمندی بهره برداری از موهبت ها و امکانات هوا و حتی فضا برای بشر دست یافتنی شد. مرور و بررسی تاریخ این تحول حاوی نکات ارزنده بسیار است.

کتاب حاضر دربرگیرنده اطلاعاتی جامع از روند توسعه بیش از یکصد نوع هواپیمای مختلف در طول یکصد و ده سال گذشته است. هواپیماهای معرفی شده در این کتاب هر یک سهم و نقش مهمی در ساختن تاریخ هوانوردی ایفاء کرده اند. سعی شده دستاورد کشورهای مختلف مانند آمریکا، روسیه، فرانسه، انگلستان، ژاپن و... در قالب هواپیماهای قابل توجه تولید شده توسط آنها مورد اشاره قرار گیرد. قالب انتخاب شده برای معرفی هواپیماها به گونه ای است که طیف وسیعی از مخاطبان می توانند بهره لازم را ببرند. برای هر هواپیما علاوه بر یک تصویر رنگی بزرگ، نقشه سه نما و جدول اطلاعات ابعادی، وزنی و عملکردی گنجانده شده و در قالب یک صفحه متن، تاریخچه و روند توسعه آن شرح داده شده است. از این رو کتاب یکصد هواپیمای برتر جهان مرجعی مناسب برای دانشجویان رشته مهندسی هوافضا می باشد که داده های مهندسی مفیدی را برای ایشان جهت استفاده در درس هایی همچون مکانیک پرواز و طراحی هواپیما فراهم می آورد. همچنین صفحات پایانی کتاب به مرور سوانح هوایی عمده چند هواپیمای منتخب پرداخته که علاوه بر جذابیت های روایی حاوی نکات مفید تخصصی و مهندسی نیز می باشد. مطالعه کلی این کتاب به مخاطبان دیدی کلان در مورد روند توسعه هوانوردی خواهد داد.

بر خود لازم می دانم از همکاری صمیمانه برادر ارجمندم مهندس رضا اصلانی در بازخوانی و ویرایش فنی متن و همچنین صحنه گذاری اطلاعات آماری کتاب کمال تشکر و قدردانی را ابراز دارم. همچنین ویرایش ادبی همکار عزیزم آقای مهدی میراحمدی متن این کتاب را خواندنی تر کرده است. تهیه و آماده سازی این کتاب بدون مشارکت همکاران گرانقدر سرکار خانم نگین فرامرز و سرکار خانم پریسا اصلانی میسر نمی شد. نهایتاً از همکاری مجدانه انتشارات اندیشگاه فناوری های نوین در چاپ و توزیع این کتاب تشکر کرده و توفیق این عزیزان را در همه شئون زندگی آرزو مندم.

فهرست مطالب

۸	Bristol F.2	۲۷	Eurofighter Typhoon	۴۶	F-86, Sabre
۹	Fokker D VII	۲۸	Mirage F-1	۴۷	F-104, Starfighter
۱۰	Bleriot XI	۲۹	Mirage 2000	۴۸	Lightning
۱۱	AVRO-504	۳۰	MIG-25, Foxbat	۴۹	Hunter
۱۲	P-40, Warhawk	۳۱	MIG-29, Fulcrum	۵۰	Yak-38, Forger
۱۳	Polikarpov I-16	۳۲	F/A-18, Hornet	۵۱	Harrier
۱۴	Spitfire	۳۳	F-16, Fighting Falcon	۵۲	F-111, Aardvark
۱۵	P-51, Mustang	۳۴	F-15, Eagle	۵۳	F-117, Night Hawk
۱۶	Me 262, Schwalbe	۳۵	F-14, Tomcat	۵۴	Delta 2
۱۷	British Gloster Meteor	۳۶	F-5, Tiger	۵۵	Super Etendard
۱۸	Heinkel He-111	۳۷	F4, Phantom	۵۶	TSR-2
۱۹	SM-79, Sparviero	۳۸	F-35, Lightning II	۵۷	BuccHandley
۲۰	Lancaster	۳۹	F-22, Raptor	۵۸	Handley Page Victor
۲۱	Wellington	۴۰	A5, Vigilante	۵۹	Avro Vulcan
۲۲	YAK-9	۴۱	A4, skyhawk	۶۰	B-17, Flying Fortress
۲۳	A6M, Reisen (Zero)	۴۲	A-6, Intruder	۶۱	B-47, Stratojet
۲۴	Su-27, Flanker	۴۳	A-10, Thunderbolt II	۶۲	Tu-16, Badger
۲۵	L-39, Albatros	۴۴	Jaguar	۶۳	Tu-142, Bear
۲۶	Saab 37, Viggen	۴۵	Tornado	۶۴	P-3, Orion

۶۵ Nimrod
 ۶۶ B-52, Stratofortress
 ۶۷ B-1B, Lancer
 ۶۸ SR-71, Black bird
 ۶۹ B-2A, Spirit
 ۷۰ MD-11
 ۷۱ DC-3
 ۷۲ DC-8
 ۷۳ DH-106, Comet
 ۷۴ Boeing 777
 ۷۵ L-1011, Tristar
 ۷۶ Boeing 707 & 720
 ۷۷ Boeing 727
 ۷۸ Boeing 747
 ۷۹ Boeing 757
 ۸۰ Boeing 737
 ۸۱ Boeing 787
 ۸۲ Airbus A300
 ۸۳ Airbus A340

۸۴ Airbus A320
 ۸۵ Airbus A380
 ۸۶ Beluga
 ۸۷ Concorde
 ۸۸ C-5, Galaxy
 ۸۹ E-3, Sentry
 ۹۰ IL-76
 ۹۱ C-130, Hercules
 ۹۲ An-22
 ۹۳ An-225
 ۹۴ X-15
 ۹۵ Cherokee
 ۹۶ X-1
 ۹۷ D-558-1, Skyrocket
 ۹۸ Be200
 ۹۹ S-42
 ۱۰۰ Bonanza
 ۱۰۱ Starship
 ۱۰۲ King Air

۱۰۳ Citation
 ۱۰۴ EMB-120
 ۱۰۵ DASH-8Q
 ۱۰۶ C-212
 ۱۰۷ Saab-340

آمار و اطلاعات سوانح هوایی

۱۰۹ Airbus A300
 ۱۱۰ IL - 62
 ۱۱۱ Boeing - 707
 ۱۱۲ Boeing - 727
 ۱۱۳ Boeing - 747
 ۱۱۴ Boeing - 757
 ۱۱۵ DH - 106
 ۱۱۶ Boeing - 737
 ۱۱۷ DC - 8 -63
 ۱۱۸ MD - 11
 ۱۱۹ Airbus A320